

הוי, הסוגדים לכיפת הברזל, מתי תתפכחו?

שמחה ניר, עו"ד, 20.7.2014

מה הביאה עלינו הסגידה העיוורת לגנרלים, ומה תביא עלינו הסגידה העיוורת לכיפה הזאת *** וגם: על עיתונאים המעלים על נס את תרבות ה"סמוך", את "שיטת מצליח" ואת שאר הרעות החולות של המערכת הציבורית *** מחר יכשירו גם החלטות המתקבלות בהטלת-מטבע, או הנגועות בשוחד, ומחרתיים גם החלטות שופטים הנגועות בשוחד – העיקר שהחלטה נכונה וצודקת ...

שמחה ניר, עו"ד, quimka@quimka.com

על-מי אֲדַבֵּרָה וְאֶעֱיֵדָה, וְיִשְׁמְעוּ--הֲנִי עַרְלָה אֲזַנֵּם, וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַקְשִׁיב.

ירמיהו ו', י'

הקדמה

אחרי אסון יום הכיפורים, תשל"ד-1973, נולדה במקומותינו אופנה חדשה: כל כשל הוגדר כ"יום כיפור".

ככל שנקפו השנים עברה המטאפורה הזאת תהליך של הזנייה, כך שגם כשלים קטנים הוגדרו כ"יום כיפור".

ככל הידוע לי, הייתי הראשון להשתמש במטאפורה "יום כיפור", ובביטוי "[יום כיפור משפטי](#)", אבל כאשר טבעתי את המונח הזה לא התכוונתי לסתם אסון, אלא לאסון הנובע מסגידה עיוורת – בימים ההם (תשכ"ז – תשל"ד) לגנרלים של הצבא, ובזמן הזה (תשל"ד ואילך) – לגנרלים של המשפט.

הישגי מלחמת ששת הימים העלו לגנרלים הצבאיים את השתן לראש, וזה הביא את העם היושב בציון לעיוורון מוחלט, אבל אחרי מפולת יום הכיפורים הצבאית הציבור התחיל להבין מה הוא הביא על עצמו בסגידת-השאננים שלו.

כך הווה גם עם הסגידה לגנרלים של המשפט, אשר נחשבו, שנים רבות, כסמל הזוך והטוהר, דבר אשר העלה גם להם את מפלס השתן, אבל גם בתחום הזה הציבור – מבוגר מתמיד – התחיל להבין שמערכת המשפט לוקה בהסתאבות עמוקה, ואף בשחיתות-של-ממש.

ההידרדרות המוסרית של מערכת המשפט עדיין לא הגיעה לכדי מפולת חדה, אבל כשייתפס שופט בישראל בקבלת שוחד, **תזכרו שאמרתי לכם, תזכרו שלא אבייתם שמוע.**

כן, לפי השיטה המוצעת לנו היום, אם שופט ייתן פסק-דין צודק – לטעמו של בעל-הדיעה, כמובן – העובדה שנטל שוחד מהצד שזכה (ואולי גם משני הצדדים, אבל רצוי שאם צד אחד נתן יותר שוחד מחברו, השופט יחזיר לו את העודף, כדי להסיר חשש למשוא-פנים), העובדה הזאת לא רק שלא תיזקף לחובתו, אלא שהביקורת עליו תיחשב כ"התוצאה הרעה של התמכרות לאידיאלים" ("פתקים, אישורים, חתימות", ניקיון-כפיים-לא-עלינו, וכו'), וכל המקטרגים עליו יוקעו כ"מנותקים לחלוטין מהמציאות או מאיזשהו היגיון". **מבוא ללימודי השוחד, למתחילים.**

כן, כן ... אני יודע שהמאמר הזה לא ישפיע עליכם, אבל כאשר יבוא יום חשבון-הנפש, **תזכרו שאמרתי לכם, ולא אבייתם שמוע.**

הקשיבו היטב

ועכשיו הקשיבו היטב, כל הסוגדים בעיוורונם לכיפת הברזל: אני לא רוצה לדבר על היתרונות הטכניים של תותח הלייזר (נאוטילוס/סקייגארד) מול הכיפה, כי על כך דיברו רבות מומחים-לדבר, מומחים גדולים ממני, מומחים אמיתיים ולא מומחים-מטעם-עצמם. האחרון ששמענו ממנו היה **הד"ר מוטי שפר**, אשר זכה בפרס בטחון ישראל על עבודתו בתחום הזה ממש (גגלו "מוטי שפר" יחד עם "כיפת ברזל", ותלמדו משהו).

אני לא רוצה להוסיף דבר על אלה, כי הנה ערלה אזנכם, ולא תוכלו להקשיב.

אני לא רוצה לדבר גם על כל הכשלים והשחיתויות שהיו בתהליך זניחת תותח הלייזר לטובת הכיפה, כי גם על כך ערלה אזנכם, ולא תוכלו להקשיב.

אני רוצה לדבר רק על הסגידה העיוורת שלכם למולך הכיפה.

המתאבן (appetiser)

יחד עם זאת, בבחינת פטור בלא-כלום אי-אפשר, אני רוצה לתת לכם "מתאבן" חדש עבור מה שאני עומד להאכילכם היום.

מדובר בטענה חדשה, לפחות עבורי, שעלתה לאחרונה ע"י מומחים לדבר: [כאשר הכיפה פוגעת בטיל](#) אחר, ישנם שני פיצוצים – האחד של הכיפה, והשני של המטרה, ורואים שני כדורי אש בלילה, ושני כדורי עשן ביום. ואם רואים רק פיצוץ אחד – זה מנגנון ההשמדה העצמית של הכיפה: [בלוף-דה-לה-בלוף](#).

עכשיו נתמודדו עם זה – בין לפני שאתם ממשיכים לקרוא כאן, בין לאחר מכן, והיו דברי למתאבן לכם. אני, כאמור, רק על הסגידה העיוורת שלכם למולך הכיפה לדבר באתי היום הזה, כי בתחום הזה דווקא יש לי מה לומר. והרבה.

גלובס א'

תחת הכותרת [כך קטל לינדנשטראוס את כיפת ברזל בדוח המבקר ב-2009](#), וכותרת-המשנה דוח ביקורת קטלני של מבקר המדינה כמעט קבר את המלכה של "צוק איתן", כותבים סטלה קורין ליבר ויובל אזולאי (גלובס, 13/07/2014), בין השאר:

בשני דברים אין כל ספק בימים אלה: מלכת הימים והלילות היא כיפת ברזל, והמלך הוא מי שהיה ראש יחידת המחקר והפיתוח שלה, העקשן הגדול, אל"מ במיל"ד"ר דני גולד.

כך מתחילה שטיפת-המוח: "אין ספק", ביטוי המתיימר לשמש נקודה ארכימדית לכלל הקונסטרוקציה שבדרך, אבל כאן בדיוק הכל מתחיל (ואגב, לפי ההמשך העקשן הגדול הזה הוא תא"ל במיל", וכנראה שזה הנכון, אבל למה לנו להיות קטנוניים – כמוטו של כל הכתבה הזאת, המופנה אל מבקר המדינה).

גם תואר-הכבוד "עקשן גדול" נועד, מן הסתם, לשמש חיזוק חינני, תת-הכרתי, לכל הסיפור שבהמשך. מה היה קורה אם פרוייקט הכיפה היה נכשל? הכותבים, מן הסתם, היו משתמשים באותו התואר ממש כתואר-גנאי לכל דבר ועניין.

וממשיכים השניים:

רק לפני 5 שנים, במארס 2009, חטף אותו גולד, ממש באותו עניין, דוח ביקורת קשה שיכול היה להיות קטלני אילו היה מדובר במישהו אחר. אלה היו ימי הפאר,

גבהות הלב והאדרת הפרוצדורה של מבקר המדינה דאז, מיכה לינדנשטראוס.
זה היה דוח שנתי 59 א' שזכה לכותרת "מוכנות לזמן חירום. תהליך קבלת
ההחלטות לפיתוח ולהצטיידות המערכות להגנה אקטיבית נגד רקטות קרקע-
קרקע (רק"ק).

נו, אם אתם רוצים לדבר על "גבהות הלב והאדרת הפרוצדורה" של פלוני, **תפרסמו כתבה נפרדת בנושא, תביאו דוגמאות טובות ומספיקות לכך, תשכנעו אותנו, ובכתבה הבאה (למשל: בזו בה עסקינן) תתנו קישור לאותה הכתבה – ומי שלא יאמין לכם יפנה לאותה הכתבה, וישתכנע (או שלא ישתכנע).**

אבל אל תנסו להגניב לתת-התודעה שלנו מסקנות ללא תשתית, כי אנחנו כבר ילדים גדולים, ובסרט הזה היינו לא פעם.

וממשיכים:

לאורך עשרות עמודים סופרה ההיסטוריה של הולדת כיפת ברזל, כסוג של לידה שמחוץ למסגרת הבירוקרטיה. זאת, תוך צדקנות החוזרת על עצמה, כמין ביטוח פנימי למקרה שהעניין הזה עוד יצליח.

נו, בטח! אם הדוח לא היה מתאר את ההיסטוריה, הייתם אומרים שהוא "שטחי, ולא מתייחס להיסטוריה... ", וגו'. במה מתבטאת אותה "צדקנות", ואיך היא "חוזרת על עצמה"? **לא יודעים, העיקר למרוח.**

ומצטטים הכותבים, מתוך דוח המבקר:

"... משרד מבקר המדינה ער לנחישותו וחתירתו של מפא"ת (מינהל למחקר ופיתוח אמצעי לחימה, במשרד הביטחון), לפתח בהקדם מערכות להגנה אקטיבית. אולם, בביקורת שנערכה על תהליך קבלת ההחלטות וסדרי עבודת המטה לפיתוח ולהצטיידות במערכות להגנה אקטיבית 'שרביט קסמים' וכיפת ברזל, נמצאו ליקויים משמעותיים במפא"ת ובצה"ל. העיקריים שבהם: מפא"ת החל בפיתוח בהיקף מלא של המערכות לפני שצה"ל קבע את הדרישות המבצעיות... ולפני שצה"ל והממשלה אישרו כנדרש את הפרויקטים של הפיתוח ושל ההצטיידות".

אוקיי, המבקר רצה להמתיק קצת את הגלולה, ולהראות שהוא התייחס גם לצדדים החיוביים של העושים במלאכה, אבל למה ציפיתם כאשר הביקורת מוצאת "ליקויים משמעותיים במפא"ת ובצה"ל. העיקריים

שבהם: מפא"ת החל בפיתוח בהיקף מלא של המערכות לפני שצה"ל קבע את הדרישות המבצעיות... ולפני שצה"ל והממשלה אישרו כנדרש את הפרויקטים של הפיתוח ושל ההצטיידות?" **האם ברצינות ציפיתם לכך שהמבקר יחפה על הליקויים המשמעותיים האלה!?**

כן, זה ברור: אם המבקר היה עובר בסלחנות על הליקויים, ובסוף הכיפה הייתה נכשלת, הייתם אומר הוא "כשל בסלחנות כלפי הליקויים המשמעותיים". **מכיר אתכם.**

ובלשונם של הכותבים: מי שמכין לעצמו "מין ביטוח פנימי למקרה שהעניין הזה עוד ייכשל" הם דווקא הכותבים עצמם. **מכיר אתכם עוד מקפריסין.**

והם מוסיפים:

עוד הזהיר לינדנשטראוס בחתימתו ובמיטב איומיו: "הליקויים שנמצאו עלולים להביא לפיתוח ולהצטיידות במערכות שאינן עונות על מלוא הצורך המבצעי באופן מיטבי ותוך חשש להוצאות כספיות מיותרות ולבזבוז זמן".

איזה "איום" יש כאן, כאשר המבקר מצביע על ההשלכות שיכולות להיות לליקויים האלה? **האם אתם טוענים שלליקויים האלה לא יכלו השלכות כאלה, או, אולי, אתם אומרים שהליקויים לא היו ולא נבראו?**

לא, אתם לא אומרים, לא את זה, ולא את זה, ובמקום לברך את בורא-העולם על כך שהכיפה הצליחה, לדעתכם, אתם עושים [שימוש מניפולטיבי בעובדות-אמת](#).

ומה פשר "הזהיר בחתימתו"? אם הוא היה נותן למי מעובדיו לחתום, הייתם אומרים עליו (ובצדק!) שהוא "מסתתר מאחורי סינריהם של אחרים". **מכיר אתכם.**

והלאה:

דני גולד, היום בן 52, חטף ביקורת אישית, כאמור כמעט קטלנית. "משרד מבקר המדינה מעיר כי ראש מו"פ, תא"ל דני גולד, פעל שלא בהתאם להמ"ב 20.02 (הוראות משרד הביטחון), כשהחליט באוגוסט 2005 על פיתוח מערכת כיפת ברזל... שבמקרה זה נמצא בסמכות הרמטכ"ל, שר הביטחון וממשלת ישראל. כל זאת בטרם אישרו גורמים מוסמכים אלה את הפרויקט. ביצוע פרויקט ללא שצה"ל אישר אותו עלול להביא לפיתוח מערכת שלא תענה על הצורך המבצעי הנדרש במלואו..." (עמודים 8 ו-37 בדוח).

וגם כאן אתם מעלים גירה על אותו הנושא, ועושים את אותו [שימוש מניפולטיבי בעובדות-האמת](#) (הציטוטים מהדוח, כלשונם).

והנה הפאנץ'-ליין של הכותבים (ההדגשה שלי):

ואז הוסיפה הביקורת שורות **בנימה שבימים אלה אפשר היה לראות בה רמיזה לקשרים לא תקינים עם התעשיות הביטחוניות:** "בנובמבר 2006 הנחה מפא"ת את רפאל להתחיל בפיתוח בהיקף מלא של כיפת ברזל, כשבידי רפאל לא הייתה הזמנה לכך. זאת לפני אישור צה"ל, משרד הביטחון והממשלה. באפריל 2007 הזמין משרד הביטחון מרפאל פיתוח והצטיידות בכיפת ברזל לפני שצה"ל והממשלה אישרו את הפרויקט".

אז עם כל הכבוד (כמו שאומרים המשפטנים כשאין להם טיפת כבוד), זו לא הייתה "נימה", ולא "רמיזה", משום שהטענות על "קשרים לא תקינים" היו כל הזמן – לא כ"רמיזות" אלא במפורש, וממילא גם לא ברור מדוע רק "בימים אלה" אפשר היה לראות את ה"רמיזות" האלה.

ואיפה הייתה עומדת **רפא"ל** אם צה"ל והממשלה לא היו מאשרים את הפרוייקט? היא הייתה עומדת בתור אצל "שופטת הפירוקים" **ורדה אלשיך!**

יש לציין כי מי שסייע לגולד להתעקש ותמך בו היה שר הביטחון דאז, עמיר פרץ, שהביקורת התייחסה גם אליו, אם כי במילים מעט יותר זהירות. אחרי הכול, מדובר בשר ביטחון. "משרד הביטחון באמצעות שר הביטחון לא הביא לאישור הממשלה את תוכנית הפיתוח של שרביט קסמים, והביא לאישור הממשל בדיעבד את תוכנית כיפת ברזל".

הנה, דוגמה מובהקת של **שיטת מצליח:** מתחילים לעבוד, מוציאים כספים, ואז – **או שהממשלה מאשרת "בדיעבד" את התכנית, או שאינה מאשרת ... למה-מה-קרה!?**

מיד כשהותר דוח המבקר לפרסום יצא עיתון "הארץ" בכותרת "פרשנות: כיפת ברזל – כישלון ידוע מראש" (2.3.2009). "למעשה כל הורתו של מיזם כיפת ברזל בחטא. משום שפקיד אחד במפא"ת, ראש היחידה למחקר ופיתוח, תא"ל דני גולד, נטל לעצמו סמכויות של הרמטכ"ל, שר הביטחון וממשלת ישראל בטרם אישרו גורמים מוסמכים אלה את הפרוייקט. במילים אחרות, הפקיד גולד החליט בעצמו וצפצף על הרמטכ"ל, שר הביטחון והממשלה כולה".

הנה דוגמה נוספת לשיטת **המשפט הרב-מפרקי**: מתחילים בכך ש"הארץ" יצא בכותרת "כישלון ידוע מראש", כאילו על הצלחתה של הכיפה אין כל מחלוקת, ממשיכים בציטוט מדוייק מתוך הכתבה, ונותנים לתת-ההכרה של הקורא "להבין" שהפרסום ב"הארץ" היה ... (הם אפילו לא אומרים מה בדיוק לקוי היה בפרסום של "הארץ", ורק נותנים לכל קורא להבין שהיה כאן משהו נורא, מבחינה עיתונאית – ולא חשוב מה).

אבל האם, לטעמם, שגה "הארץ" באמירה ש"הפקיד גולד החליט בעצמו וצפץ על הרמטכ"ל, שר הביטחון והממשלה כולה"? **לא רק שהם לא אומרים את זה, אלא שהם בונים את הכתרים לראשו של הפקיד הזה בדיוק על כך שהפקיד הזה אכן "החליט בעצמו וצפץ על הרמטכ"ל, שר הביטחון והממשלה כולה".**

אז בשביל מה ללכת סמור-סחור, במקום לומר, בשורה אחת, **כי אכן צדק המבקר, אבל, לשמחתנו, הפרוייקט הזה דווקא הצליח?** אולי משום שגלובס משלם להם לפי השורה, ואולי משום שהם לא רוצים להיכנס לכל הבעייתיות של הנושא הזה.

לאחר קטע "אגבי" (על תשלום לפי השורה כבר עמדנו?) על "המתח המוכר והידוע בין הרמטכ"ל גבי אשכנזי, לשר הביטחון, אהוד ברק", עוברים השניים הלאה:

שלוש שנים אחרי, בספטמבר 2012, הוענק פרס ביטחון ישראל לגולד ולכל האנשים שמאחורי כיפת ברזל. בנובמבר אותה שנה כבר כיכבה כיפת ברזל במבצע "עמוד ענן" מול עזה. בראיון לערוץ 10 ב-19.11.12, סיפר גולד כי "זה היה תהליך מורכב לאשר את הפרוייקט. נתקלתי תחילה בחומה בצורה של התנגדות, כולל ממבקר המדינה, אבל לא התייאשתי. כמעט הכול פותח מאפס, והכנתי גם חלופות למקרה שלא יהיה לנו כסף".

נו, כאשר המימסד מעניק לעצמו פרסים – ובמיוחד כאשר הפרוייקט המזכה בפרס עוד לא הוכיח את עצמו – זה לא נקודה ארכימדית לשום דבר, והייתי אומר שזה גם ניסיון לדכא את הוויכוח על עצירתו של הפרוייקט המתחרה, **תותח הלייזר**.

מעניין מאוד גם אילו "חלופות" הכין חתן-הפרס "למקרה שלא יהיה כסף"? **האם התכוון לכסות מכיסו את ההוצאות שהוציא? האם הכין מלאי של לקוחות שיקנו את התוצרת שלו, כאשר היא הייתה עדיין רק על לוחות השרטוט?**

כנראה שלא. בעיקר כאשר "אפילו הממשלה שלכם לא אישרה את זה".

ולסיום:

"אתה לא כועס על אלה שניסו לעצור את הפרויקט, לשים לך רגליים?", נשאל כמה ימים אחרי כן ב"ישראל היום", וגולד השיב: "לגמרי לא כועס. זה רק הפך את העניין לאתגר יותר גדול ויותר מעניין. האנשים עבדו בפיתוח כמו משוגעים, באמת יומם ולילה, והמבקרים, כמו צמד הקשישים בחבובות, יושבים מהצד ומותחים ביקורת. זה לא הפריע לנו באמת".

כן, כן, "שיטת מצליח" היא לעולם "אתגר גדול ומעניין", וזה "לא הפריע לנו באמת", כי הם היו עסוקים בפיתוח, ולא בהשלכות הכלכליות והאחרות – לרבות חלופות אחרות, טובות יותר וזולות יותר. האם גולד בכלל הכין, כדבריו, גם "חלופות" למקרה שלא יהיה כסף, והפרוייקט גם ייכשל? הרשו לי לפקפק בכך.

גלובס 2

חמישה ימים לאחר מכן בא גם אלי ציפורי, סגן העורך הראשי של גלובס, (18.7.2014), ותחת הכותרת [מלינדנשטראוס ועד ... – הסכנה שבפנאטיות](#), וכותרת-המשנה **דוח המבקר השגוי על "כיפת ברזל" ממחיש את תהליך המשפטציה המסוכן בישראל ו... ממחישה את ...** (השמטתי את החלק שאינו דן בכיפת הברזל; במהלך כתיבתו של מאמר זה הכותרות האלה שוננו) את הדברים האלה:

התמכרויות הן רעות, ולא חשוב אם אנשים מתמכרים לסמים, אלכוהול או לאידיאלים. לא חשוב באילו אידיאלים מדובר - פוליטיים, כלכליים או אחרים. בדרך כלל, כשאנשים מתמכרים לאידיאלים, וחלקם נוטים לעשות זאת באופן קיצוני, הם הופכים למשיחיים, טהרנים, הם פועלים לכאורה מתוך שכנוע עצמי עמוק וטוטאלי, הם רואים עצמם כשליחי הצדק המוחלט וכשומרי הסף. בשבילם יש רק אמת אחת וכל מי שלא מאמץ אותה הוא טיפש במקרה הטוב ומושחת במקרה הרע. השילוב הקטלני של יהירות וסגירות רעיונית הופך מהר מאוד לפנאטיות, והפנאטיות הופכת מהר מאוד לצביעות, להתחסדות, לאטימות.

שימו לב לקונסטרוקציה הרב-מפרקית הזאת:

- ♦ התמכרויות הן רעות, ולא חשוב אם אנשים מתמכרים לסמים, אלכוהול או לאידיאלים. לא חשוב באילו אידיאלים מדובר – פוליטיים, כלכליים או אחרים – **אמת ויציב.**
- ♦ בדרך כלל, כשאנשים מתמכרים לאידיאלים, וחלקם נוטים לעשות זאת באופן קיצוני, הם הופכים למשיחיים, טהרנים, הם פועלים לכאורה מתוך שכנוע עצמי עמוק וטוטאלי, הם רואים עצמם כשליחי הצדק המוחלט וכשומרי הסף – **אמת ויציב, בעיקר כאשר נזהרים ומסייגים את הדברים ב"בדרך כלל", "וחלקם" או "לכאורה".**
- ♦ בשבילם יש רק אמת אחת וכל מי שלא מאמץ אותה הוא טיפש במקרה הטוב ומושחת במקרה הרע – **אמת ויציב, בעיקר כאשר מדובר באנשים אשר "בדרך כלל", "חלקם", "לכאורה" פועלים כך-וכך.** גם אני, מן הסתם, "טיפש במקרה הטוב ומושחת במקרה הרע", משום שאני לא מאמץ את "האמת האחת" של הכותב ושל חבריו. **נו, שוין.**
- ♦ השילוב הקטלני של יהירות וסגירות רעיונית הופך מהר מאוד לפנאטיות, והפנאטיות הופכת מהר מאוד לצביעות, להתחסדות, לאטימות – **אמת ויציב, אבל זו אמיתה (truism) כללית מאוד, ומתייחסת – גם לשיטתם של הכותבים עצמם – רק לאנשים אשר "בדרך כלל", "חלקם", "לכאורה" פועלים כך-וכך.**

אז אם הכל "אמת ויציב" – איפה כאן המילכוד (catch)?

המילכוד הוא בהגנבת ה"משיחיים, טהרנים", אשר "פועלים לכאורה מתוך שכנוע עצמי עמוק וטוטאלי", כאשר בשום מקום בכתבה אין נקודה ארכימדית כלשהי ל"משיחיות" ול"טהרנות" של המבקר, וה"לכאורה" מרמז שהם אולי לא פועלים "מתוך שכנוע עצמי עמוק וטוטאלי", אלא דווקא ממניעים זרים, אולי משום שהם קיבלו שוחד, ואולי מטעמים עלומים אחרים, שהכותב, כאמור, לא מגלה לנו את התשתית לאותן ההנחות.

וכי למה יגלה לנו זאת, אם הוא כבר הגניב לתת-תודעתנו את מה שהוא רצה להגניב?

ובאשר ל"הם רואים עצמם כשליחי הצדק המוחלט וכשומרי הסף" – **מה רע בכך? הכותב אלי ציפורי לא רואה עצמו ככזה? אני לא רואה עצמי ככזה?**

ועל כגון דא נאמר **הַמְקַנָּא אֶתָּה לִי; וּמִי יִתֵּן כָּל-עַם יְהוָה, נְבִיאִים--כִּי-יִתֵּן יְהוָה אֶת-רוּחוֹ, עָלֵיהֶם** (במדבר, יא, כט).

ודוק: זה לא אומר שמישהו מאיתנו חף מטעויות. אני עצמי כבר [היכיתי לא פעם בפומבי על טעויות אידיוטיות שלי](#), אבל ציפורי מדבר על מי ש"רואים עצמם", וכנראה שרק לאלי ציפורי מותר "לראות את עצמו", וכל השאר הם "משיחיים, טהרניים", ר"ל ...

וממשיך הכותב:

מיד עם סיום מבצע "עמוד ענן" כתבנו פה על מערכת כיפת ברזל ועל ההתייחסות של מבקר המדינה אליה ("[היירוט של לינדנשטראוס](#)"), נובמבר 2012). השבוע [חזר "גלובס"](#) אל דוח המבקר, ואנחנו מתעקשים היום לחזור אליו שוב ולהביא את עיקרי הדברים שכתבנו אז, משום שהם חשובים מאין כמותם ומשקפים בדיוק את התוצאה הרעה של התמכרות לאידיאלים המנותקים לחלוטין מהמציאות או מאיזשהו היגיון.

הנה, כך עובדת השיטה: לשתוק, לתת לעניינים להתגלגל, ואחר-כך, לפי התוצאה, לבקר בחריפות את המבקר (אם התוצאה תואמת את ציפיותיו של בעל-הדיעה), או דווקא את המבוקר, תוך ליקוט פירורים משולחנו של המבקר (אם לבעל-הדיעה יש חשבון עם המבוקר).

מדוע חיכה מר ציפורי עד לתום מבצע "עמוד ענן" כדי לבקר את המבקר? מדוע הוא לא קפץ על רגליו האחוריות, עם פרסום דוח המבקר, בשנת 2009, ואמר – כבר אז! – **לינדנשטראוס מתמכר לאידיאלים המנותקים לחלוטין מהמציאות או מאיזשהו היגיון, ואתם עוד תראו שכירת הברזל תעלה על כל הציפיות?**

התשובה לכך היא במאמרם של סטלה קורין ליבר ויובל אזולאי, בו פתחנו את הרשימה הזאת: "**כמין ביטוח פנימי למקרה שהעניין הזה עוד ייכשל**".

וכאן נותן ציפורי "תזכורת" למה שהוא כתב ב-2012 (ההדגשות שלי):

"בביקורת שנערכה על תהליך קבלת ההחלטות וסדרי עבודת המטה לפיתוח ולהצטיידות במערכת להגנה אקטיבית, 'שרביט קסמים' ו'כיפת ברזל', **נמצאו ליקויים משמעותיים במפא"ת** (מרכז פיתוח אמצעי לחימה ותשתיות טכנולוגיות במשרד הביטחון) **ובצה"ל**. העיקריים שבהם: **מפא"ת החל בפיתוח בהיקף מלא של המערכות לפני שצה"ל קבע את הדרישות המבצעיות ממערכות להגנה אקטיבית נגד רק"ק** (רקטות קרקע קרקע); **ולפני שצה"ל והממשלה אישרו כנדרש את הפרויקטים של הפיתוח ושל ההצטיידות, שההיקף הכספי של כל אחד מהם מגיע לכמה מיליארדי שקלים, צה"ל לא ניתח בראייה כוללת את יעילות המענה ההתקפי בשילוב המענה**

ההגנתי הפסיבי והאקטיבי, ולא ביצע ניתוח מערכת מלא למערכות להגנה אקטיבית נגד רק"ק. כמו כן, עד יולי 2008 לא קבע צה"ל דרישה מבצעית למערכות 'כיפת ברזל' ו'שרביט קסמים'. הליקויים שנמצאו עלולים להביא לפיתוח ולהצטיידות במערכות שאינן עונות על מלוא הצורך המבצעי באופן מיטבי ותוך חשש להוצאות כספיות מיותרות ולבזבז זמן..."

הנה שוב דוגמה לשימוש מניפולטיבי בעובדות-אמת: עובדת-אמת ראשונה: אני אמרתי את זה כבר ב-2012, מיד לאחר "עמוד ענן"; עובדת-אמת שנייה: ציטוט מדוייק (כנראה) מדוח המבקר.

נו, ואחרי כל-כך הרבה עובדות-אמת, הקורא כבר "מבושל" עד כדי כך שהוא כבר לא יפקפק במסקנה שהכותב החדיר לתת-תודעתו.

אבל מי שיקרא את המאמר על השימוש המניפולטיבי יבין היטב שאני לא מבושל לטעמו של מר ציפורי, ולעולם לא אהיה מבושל, ואני אשאל אותו, גם אשאל: האם חלקת על המימצאים העובדתיים בדבר הליקויים, כפי שפורט בדוח המבקר? לא, אתה לא חלקת, וגם לא חולק עליהם כיום. אתה אפילו קושר להם את כתר המינהל התקין!

ואוסיף ואשאל:

האם, מר ציפורי, חלקת על כך שהליקויים שפורטו "עלולים להביא ...", וגו' לא, אתה לא חלקת גם על כך שאותם הליקויים אכן עלולים להביא למה שהמבקר אמר שהם עלולים להביא.

אם היית אומר כי אפילו אם צדק המבקר בתארו את הליקויים, הרי שגם בראייה של זמן-אמת הם לא היו עלולים להביא למה שהמבקר אמר שהם עלולים להביא, וזאת משום ש... (משום שאפשר לסמוך על דני גולד, למשל, או, להבדיל, על צור ישראל וגואלו, וכו') ... אם היית אומר זאת, אפשר היה להתווכח גם על זה, אבל אתה לא מסתכן אפילו בכך. אתה רואה את הנולד-אתמול.

ועוד מוסיף הכותב ואומר:

לינדנשטראוס לא הסתפק רק בביקורת כללית כללית (כך במקור – ש' נ' על איכות קבלת ההחלטות בפרויקט ועבר בהמשך הדוח גם לנזיפות אישיות:

ועל כך אמרינן הוואופפההה! בדיוק לזה חיכינו!!! ...

עשרות בשנים זעמה התקשורת – ובצדק רב! – על כך שבדוחות המבקר אין התייחסות לשמותיהם של האחראים לכשלים עליהם הדוחות מצביעים, והנה השתנות הזמנים, השתנו הזמירות, וככל הזכור לי

היה זה דווקא אותו לינדנשטראוס, אשר חרג מהמקובל, ויצר דפוס ביקורת חדש, אשר כולל גם את פרסום שמותיהם של המבוקרים. **מדוע, מר ציפורי, לא קפצת על רגליך האחוריות כאשר המבקר התחיל עם זה?**

ומדוע, מר ציפורי, לא קפצת על רגליך האחוריות כאשר [בבג"ץ 4870/10, רות בלום-דוד, עו"ד, ואריאלה סגל-אנטלר, עו"ד, נגד מבקר המדינה](#), נקבע (בסע' 22, ההדגשה במקור) כי "נוכח היקפה הרחב של סמכות המבקר, ולאור התכלית האמורה של מתן חוות דעת – **אין מניעה** בדין כי המבקר יערוך בדיקה פרטנית או יאזכר שמות של גורמים מעורבים?"

התשובה לכל אלה ברורה: ציון השמות בדוחות הביקורת נותן לעיתונאים חומר מבושל, ופוטר אותם מהצורך בתחקירים: מצטטים באריכות מדוחות הביקורת, מוספים כמה מילות-קישור, מגניבים מסקנות לתת-התודעה של הקורא, ושמים בסוף סימן-קריאה (בערך מה שהכותבים המלומדים עושים לנו כאן). והנה מה שמצטט ציפורי מדוח המבקר – דברים דומים מאוד למה שנאמר בו לגבי היחידה אותה גולד ניהל:

"ראש היחידה למחקר ופיתוח שבמפא"ת, תא"ל ד"ר דני גולד, פעל שלא בהתאם להוראות משרד הביטחון כשהחליט באוגוסט 2005 על פיתוח 'כיפת ברזל', קבע לכך לוחות זמנים והנחה על חפיפה בין שלב קדם-פיתוח שבסמכות מפא"ת לבין שלב פיתוח בהיקף מלא, שאינו בסמכות מפא"ת, ובמקרה כזה נמצא בסמכות הרמטכ"ל, משרד הביטחון וממשלת ישראל. כל זאת בטרם אישרו גורמים מוסמכים אלה את הפרויקט... העובדה שמפא"ת וחיל האוויר פעלו שלא בהתאם להוראות משרד הביטחון וצה"ל, לרבות אי-כתיבת אפיון מבצעי, דרישה מבצעית ואפיון טכני העונה לדרישה זו, הביאה, בין היתר, להערכת חסר ולאומדן חלקי בסך מאות רבות של מיליוני שקלים של עלויות 'כיפת ברזל'".

ומדוע, מר ציפורי, אתה חוזר שוב על אותם הדברים, במקום לומר כי "דברים דומים אמר המבקר גם לגבי תא"ל מיל" ד"ר גולד, אישית?"

האם זה משום שמשלמים לך לפי השורה, או משום שחזרה על הדברים האלה תחדיר אותם גם לתת-התודעה של מי שעדיין אינו מבושל דיו?

על כך נאמר:

*Doubtful it stood,
As two spent swimmers, that do cling together
And choke their art.*

Wm. Shakespeare, Macbeth, Act I, Scene II

אבל זה לא הספיק לו, לציפורי.

ראו איך יוצרים "סלבריטי", איך בונים אליל-המונים:

תא"ל במיל"ד"ר דני גולד הפך בעקבות ההצלחה של כיפת ברזל לדמות די מוכרת, ובהקשרים לחלוטין אחרים מאלה שדבקו בו בעקבות התיאור בדוח המבקר. במהלך הביקורת ניסה גולד לשכנע את אנשי המבקר שהם לא בכיוון, אבל אלו כתבו מה שכתבו, ובחוכמה שבדיעבד, מה שכתבו נראה עתה די מגוחך. ספק אם כיפת ברזל הייתה באה לאוויר העולם אם גולד וחבריו היו פועלים "לפי הספר" או לפי התוואי ששרטטו לו בדוח המבקר.

ראשית – לעניין ה"חכמה שבדיעבד": מה היית אומר, "בחכמה שבדיעבד", אם הכיפה הייתה נכשלת, או שהממשלה לא הייתה מאשרת את התקציב, אלא מעבירה אותו לפרוייקטים בטחוניים אחרים, או, למשל, לבריאות, חינוך, הורדת מסים, וכו', וב"חכמה שבדיעבד" היה מתברר – גם לך, אלי ציפורי – שהממשלה אכן צדקה בשיקוליה, ובגלל ההחלטות הפרטיזניות של האליל הזה רפא"ל הגיעה אל **שופטת הפירוקים ורדה אלשיך?**

שנית – מה היית אומר על דוח המבקר אם הוא היה מתייחס לליקויים בסלחנות (כפי שאתה מתייחס אליהם בסלחנות), וב"חכמה שבדיעבד", הכיפה הייתה נכשלת?

ושלישית – מה היית אומר אם גולד היה מחליט בהטלת-מטבע על פרוייקט הכיפה, היא הייתה מצליחה/נכשלת, והמבקר היה קוטל/משבח את ה"תהליך" הזה (בנקודה הזאת לבדה יש לך "עץ" של ארבע אפשרויות).

כן, כן ... צודק ציפורי באמרו כי "ספק אם כיפת ברזל הייתה באה לאוויר העולם אם גולד וחבריו היו פועלים 'לפי הספר' או לפי התוואי ששרטטו לו בדוח המבקר", וכמו שיש [שימוש מניפולטיבי בעובדות-אמת](#), כך גם יש [שימוש מניפולטיבי בהנחות-אמת](#).

אכן, ייתכן מאוד שהכיפה הייתה באה לעולם, וייתכן מאוד שלא, אבל באותה המידה ייתכן שממשלת ישראל וצה"ל היו מחליטים על דבר שהוא טוב יותר וזול יותר, כמו, למשל, "שילוב מנצח" של כיפת הברזל ואמצעי-הגנה אחר, להנחת-דעתו של מר ציפורי, ולתפארת מדינת ישראל.

מה יכול להוות "שילוב מנצח" כזה?

כיפת-הברזל, כידוע, אינה נותנת – וגם אינה מתיימרת לתת, או אמורה לתת – מענה אקטיבי לפצמ"רים וטילים לטווחים של 0 עד 4.5 ק"מ, ולטילים לטווחים של 70 – 250 ק"מ לטווחים האלה נועד תותח הלייזר נאוטילוס/סקייגארד, אשר מיירט את הטיל/פצמ"ר בסמוך ליציאתם לדרך. כאשר הוחלט על העדפת הכיפה תותח הלייזר – שהושקעו בו 400 מיליון דולר – כבר עבר את הניסויים בנבאדה, והיה ארוז בארגזים למשלוח לישראל, בעוד שהכיפה הייתה רק על לוחות השרטוט, ואולי גם זה לא.

מדוע לא הובא התותח הזה ארצה, בנוסף לפיתוחה של הכיפה? אלי ציפורי, האם יש לך תשובה?

לי יש, אבל זה נושא למאמר הבא.

ועכשיו ההתחסדות:

זה ודאי לא אומר שאין צורך במבקר מדינה ובביקורת על פעולות הממשלה. ודאי שיש צורך בהם, ודאי שכל דמוקרטיה חיה ובוועטת זקוקה למוסד הזה כדי לחשוף עיוותים, עוולות, בזבזים, שחיתויות וכדומה.

ואיתה, בבחינת שטר ושוברו בצידו, גם ה"אבל":

אבל כשהביקורת הופכת גורפת, חד-ממדית ומשיחית, היא גם משתקת והורסת.

אולי כן, ואולי לא, אבל מה רע בביקורת "גורפת"? האם אתה מצפה לביקורת שטחית? האם אתה מצפה שהמבקר יצביע רק על חלק מהליקויים, כדי שלא ייאמר על הביקורת שהיא הייתה "גורפת"? ואולי המבקר באמת לא הצביע על כל הליקויים, אלא רק על ה"משמעותיים", כלשונו, וזאת משום שהליקויים האחרים היו משניים בעיניו, או משום שליחידות הביקורת במשרדו ישנן גם מטלות אחרות?

אולי היו גם דברים נכונים בקבלת ההחלטות, שהמבקר לא אמר שהם לא היו נכונים? הרי חבריך קורין ליבר ואזולאי דווקא ציינו, בצטטתם את הדוח שאמר כי "... משרד מבקר המדינה ער לנחישותו וחתיירתו של מפא"ת (מינהל למחקר ופיתוח אמצעי לחימה, במשרד הביטחון), לפתח בהקדם מערכות להגנה אקטיבית", ואתה, לעומתם, לא מציין זאת.

ושאלה נוספת היא **מה הופך את הביקורת ל"משיחית"?**

ומה דעתך, ציפורי, על כך שהביקורת אכן צריכה "לשתק ולהרוס" את **תרבות-ה"סמור"**, את **שיטת מצליח**, את יצר קבלת ההחלטות "מהשרוול", ואת שאר הרעות החולות של המינהל הציבורי?

נניח שדני גולד קיבל שוחד, וזה מה שדחף אותו אל הכיפה, עם כל ההצלחות שלה (שעליהן יש החולקין, אבל נניח שאין): **האם יש למדינת היהודים זכות קיום אם היא בנוייה על שוחד? האם קבלת-שוחד שהביאה לתוצאות טובות בשטח לא תזמין דרישות שוחד נוספות, אשר תמטנה שואה על מדינת ישראל?**

ושבו, מחדש (כאילו שלא הגענו לרווייה):

הדוח של לינדנשטראוס השתמש בשורה של מושגים משפטיים "מסודרים", שנשמעים היטב, אבל בפועל הם אינם מעודדים לקבלת החלטות. הוא מדבר על "תהליך קבלת החלטות", "סדרי עבודת מטה", "אישורים כנדרש", "אישור הגורמים המוסמכים", "שלא בהתאם להוראות" ועל "ניתוח בראייה כוללת".

מה רע, אלי ציפורי, ב"תהליך קבלת החלטות", "סדרי עבודת מטה", "אישורים כנדרש", "אישור הגורמים המוסמכים", ומה טוב בפעולות "שלא בהתאם להוראות" וללא "ניתוח בראייה כוללת"?

ומוסיף ציפורי ואומר על המבקר:

... מה שהוא בעצם מבקש זה כסת"ח. הוא רוצה פרוטוקולים מסודרים, ממוסמכים, הוא רוצה פתקים, אישורים, חתימות, ניירות עבודה מסודרים ותהליך קבלת החלטות למשעי – העיקר שאנשיו יוכלו לנבור במסמכים ולמצוא בהם פגמים.

אז לא, ממש לא ... המבקר רצה, למעשה, רק דבר אחד: לא "פתקים, אישורים, חתימות" וכו', אלא **אישור של הדרג המדיני**, אשר יבדוק גם את החלופות לפרוייקט הזה, **כולל חלופות שאינן בתחום מומחיותו של תא"ל מיל" ד"ר דני גולד.**

ומעבר לכך נשאלת השאלה על מה ואיך כורך ציפורי יחדיו את הכסת"ח ואת הצורך של עובדי המבקר בתעסוקה לעצמם. **מה עניין מחט לתחת?** ומה עניין הכסת"ח ל"ניירות עבודה מסודרים, תהליך קבלת החלטות למשעי" וכו'?

ומה היית עושה אתה, אלי ציפורי, בתור המבקר?

והלאה:

הדרישות הללו אינן מעודדות קבלת החלטות, הן למעשה מעודדות דיונים "מסודרים" כדי להחליט שלא להחליט. אם צריך פתרונות, בכל עניין, כלכלי או צבאי, צריך לקבל החלטות, ואם לא מתקבלות החלטות בגלל הפחד מביקורת, גם אין פתרונות.

שוב נכרכו כאן יחדיו מין בשאינו מינו, "הדרישות הללו" ו"הפחד מביקורת": **מדוע אתה, אלי ציפורי, לא דורש להפוך את כל הנהלים ל"המלצות" בלבד?** הרי זה כה פשוט: כל יחידה ממשלתית, כל יחידת-סמך, כל חברה ממשלתית, תחליט על דעת עצמה מה בעיניה "טוב ליהודים", תוציא כספים בתקווה שהממשלה תאשר את ההוצאה – גם את זו שכבר הוצאה, וגם את זו שבהמשך הדרך – ואם הממשלה לא תאשר ... **אחרי המבול!**

והלאה:

מה שנכתב פה אחרי "עמוד ענן" רלוונטי אף יותר עתה, ב"[צוק איתן](#)", במיוחד לאור ההצלחה בפיתוחה של כיפת ברזל והאפקטיביות שלה.

הנה, שיטת מצליח במיטבה... והלאה:

כל מי שמצוי בענייני עסקים ובמיוחד בענייני פיתוח יודע שהרעיונות הטובים ביותר וההמצאות הגדולות ביותר לא נולדו מתהליכים ביורוקרטיים מתישים, מישיבות מטה מייגעות ומניירות עבודה עם חתימות ואישורים. יצירתיות וחדשנות אינן נולדת כך, הן דווקא מדוכאות כך.

אכן, יש דברים בגו, ובאמת, אבל באמת, לא אכפת לי אם מדינת ישראל תקצה נתח מסויים מהתקציב שלה להימורים על "יצירתיות וחדשנות", תוך הנחת-עבודה שיש בכך סיכון רב, אבל גם אם זה יקרה, מיד תקום תחרות בין כל ה"יצירתיים וחדשנים" על התקציבים האלה, עם "תהליכים ביורוקרטיים מתישים, ישיבות מטה מייגעות וניירות עבודה עם חתימות ואישורים", כדי להחליט על איזה סוס להמר...

ועל כך אמרינן הדרא קשיא לדוכתיה.

אני, בתוך חובב מושבע של אנרכיה וגרוטסקות, דווקא רואה בכך משהו מאוד מרתק, אבל **בתנאי שתקציבי ההימורים האלה לא יבואו על חשבון הבריאות של משפחתי, על חשבון חינוך ילדי, ולא יחייבו לזרוק לפח השקעות של מאות מיליוני דולרים – לפני שה"יצירתיים וחדשניים" יביאו לנו סחורה טובה יותר, עליה אשלם במיסים נוספים, גם הם "יצירתיים וחדשניים".**

וכאן בא הכסת"ח ששומר ציפורי גם לעצמו (ההדגשה שלי):

ובכלל, הוצאות מו"פ והשקעות, שהן הבסיס לכל כלכלה בריאה, מזרקות לפעמים לפח ללא כל פיתוח תועלתני שמיטיב עם הצרכנים – **הרי אי-אפשר שכל השקעה או כל פיתוח יצליחו. כישלונות הם חלק מהמשחק.**

או קיי, אכן אי אפשר להבטיח שכל הימור יצליח, אז **קדימה, להמר!** אבל מיהו הרשאי להמר על ביטחון המדינה ועל כספי משלם המסים? **האם כל פקיד רשאי להמר – או רק הממשלה?**

והלאה:

הדרישות של לינדנשטראוס מתהליך הפיתוח של מערכת כיפת ברזל הן בסך הכול עוד סימפטום עגום לתהליך המשפטיזציה המסוכן והמשתק שעובר על ישראל בשנים האחרונות - כל מהלך וכל החלטה כלכלית או אחרת חייבים לקבל חוות דעת תומכות ואישורים מתאימים, מפחד מוות פן חלק מההחלטות יתבררו כמוטעות בדיעבד, ואז יתנהל ציד מכשפות ותהיה עריפת ראשים. בתהליך הזה, כל מקבלי ההחלטות הופכים לשבויים בידי "התהליך המסודר" של הדיונים, "אישורים כנדרש", ו"ניתוחים בראייה כוללת". מרוב אישורים וניתוחים, מתקבלות פחות ופחות החלטות.

ועוד "הופה!": אש וגפרית על מוסד שזה מגיע לו בזכות עצמו, ה"משפטיזציה", אבל אין לו שום קשר לנושא בו עסקינן.

משפטיזציה זה גלגול האחריות ושיקול-הדעת (בעיקר של הדרגים המדיניים) לפתחם של המשפטנים. כאשר הדרג המדיני לא יודע מה לעשות, הוא שואל את המשפטנים. למשפטנים יש תפקיד חשוב ביותר: להגן על המדינה מפני מהלכים אסורים – הן על פי החוק המקומי, והן על פי החוק הבינלאומי, **אבל בתחום הרחב של הדברים המותרים, למשפטנים אין מה להגיד, ואסור שיהיה להם.**

דוח המבקר לא אמר שיש לקבל אישור משפטי לפיתוח הכיפה. **הוא אמר שיש לקבל אישור מהדרג המדיני.** זה לא "משפטיזציה", זה מינהל תקין. זו אבטחה שלא כל בעל יוזמה ורצון טוב יכניס את ידו לקופה הציבורית, בתקווה – רק תקווה – להביא ישועה לציון, ואולי גם לזכות בפרס ביטחון ישראל.

ובמלים אחרות: לא המשפטנים יגידו לממשלה איפה לשים את הכסף, כאשר עומדות לה ברירות שונות, כולן חוקיות – וכאשר מדובר בביררה בין אמצעי הגנה אקטיביים או פסיביים, ובין ברירות-המשנה שבתוך כל אחת מאלה, **כל הברירות האלה הן חוקיות, והממשלה היא שאמורה להחליט.**

כן, פעם אחת המשפטנים – קרי: הבג"ץ – התערבו בהחלטות הממשלה ובברירות החוקיות שעמדו לרשותה, **וחטפו על כך שטיפה ציבורית.** זה היה בעניין מיגון בתי הספר בשדרות.

אלי ציפורי, **האם השמעת אז קריאה כה נרגשת כנגד המשפטיזציה!?**

וממשיך ציפורי (ההדגשות שלי) בהכללות המוגנבות לדברי-טעם:

כל אלה שאמורים להחליט, לקדם עשייה ולפעול באופן מיידי מעדיפים לגרור רגליים. הם עסוקים יותר במסמוך ובניירות ובלעבור את הקדנציה שלהם בשלום, מאשר בקידום החלטות ובביצוען. הרבה פעמים עדיף לקבלת החלטות גרועות או לא מושלמות ולתקן אותן באמצע הדרך מאשר לגלות שאננות, להירתע מביקורת ולא להחליט. אבל באווירה הציבורית שלינדשטראוס דחף אליה, **כל** טעות או כל החלטה גרועה או כל החלטה שלא התבצעה לפי הנהלים, הופכת מהר מאוד למושחתת ולקלת דעת, והאחראים לה מולכים אחר כבוד לעמוד הקלון של דוח המבקר. צריך לקוות שההצלחה של כיפת ברזל תיירט גם חלק מהתהליך המסוכן הזה.

אכן, תופעת גרירות-הרגליים היא רעה חולה, וזה לא קשור "במיסמוך ובניירות". זה פשוט חוסר רצון להחליט, להתאמץ ולהסתכן בהחלטה גרועה, **ואם הממשלה גוררת רגליה, ממאנת להחליט, הפתרון הוא בבחירות הבאות, ולא בידי הפקידים** (בין תחילת פיתוחה של הכיפה, 2005, היו לנו פעמיים בחירות לכנסת, 2006 ו-2009), ואם העם, שוב ושוב, בוחר ממשלות גוררות-רגליים – זה עצוב מאוד, אבל הוא מרוויח את זה ביושר.

ואכן, "הרבה פעמים" עדיף לקבל החלטות גרועות או לא מושלמות ולתקן אותן באמצע הדרך מאשר לגלות שאננות, להירתע מביקורת ולא להחליט, **אבל "הרבה פעמים" החלטות גרועות אינן ניתנות "לתיקון באמצע הדרך".**

זזה לא עניין של "החלטות גרועות ולא מושלמות", אלא הקוטב השני של תרבות ה"סמוך" ושיטת מצליח: מחד – החלטות נחפזות ונמהרות של מי שאינו רשאי לקבלן, ומאידך – הימנעות נמהרת מקבלת החלטות המתחייבת מהתפקיד שאדם נטל על עצמו.

בקוטב האחד – דני גולד ודומיו, ובקוטב המנוגד – יעקב נאמן-לעצמו, ציפי לבני ודומיהם.

אבל לכל אלה אין כל קשר ל"מיסמוך וניירות", אלא לתרבות ניהולית ושלטונית.

ומה עם הממשלה?

אם אכן פיתוחה של כిפת הברזל היה הדבר הנכון, מדוע אף אחד לא מעמיד אותה אל עמוד-הקלון בגלל גרירת-הרגליים?

מאז שתא"ל מיל"ד"ר דני גולד החליט על פיתוח כיפת הברזל (אוגוסט 2005) ועד לטבילת-האש שלה (מבצע עמוד ענן, נובמבר 2012) עברו 87 חודש, כ-2200 ימי עבודה, ועל בסיס ההנחה המוגזמת של 15 שעות עבודה ביום (לכל הצוות), יש לנו 33,000 שעות של עבודת צוות).

נניח שהממשלה הייתה זקוקה לחדשיים כדי להגיע לאותה החלטה נכונה, מה היה קורה?

חשבון פשוט יראה שכל הצוות היה צריך, כדי להגיע לאותו המבצע מוכנים עם הכיפה, לעבוד עוד כ-20 דקות ביום, או, לחלופין, להוסיף למצבת הצוות עוד 2.3 אחוז. האם זה היה אסון לאומי?

שאלות לכותבים סטלה קורין ליבר, יובל אזולאי ואלי ציפורי

- א. מה דעתכם על קבלת החלטות בהטלת-מטבע?
- ב. האם תשתנה דעתכם לפי התוצאה של ההחלטות?
- ג. מה דעתכם על החלטה שהתגלתה כנכונה, אבל המחליט קיבל אותה לאחר שנטל שוחד, ואיזה זכות קיום יש למדינה המתנהלת בשוחד?
- ד. אם, בניגוד לסגידה שלכם ושל אחרים למולכת בכיפה, יתברר שהכיפה אינה אלא אחיזת-עינים – האם תשנו את דעתכם על דוח המבקר?

- ה. מה דעתכם על כך שלמרות ההצלחות של הכיפה – בהנחה שהיא אכן הצליחה – תותח הלייזר היה מצליח עוד יותר – ובעלות נמוכה בהרבה?
- ו. מה דעתכם על כך שניתן היה להכניס את תותח הלייזר לשירות, ובמקביל לעבוד על פיתח הכיפה (שהייתה עדיין רק על לוחות השרטוט כאשר תותח הלייזר כבר עמד בניסויים, והיה ארוז בארגזים, מוכן למשלוח לישראל)?
- ז. האם ידוע לכם שהכיפה לא יכולה להתמודד עם פצמ"רים ועם טילים לטווח של פחות מ-4.5 ק"מ או יותר מ-70 ק"מ, ותותח הלייזר כן יכול?
- ח. מה הפסול ב"אישורים כנדרש", "אישור הגורמים המוסמכים", מה כשר בקבלת החלטות "שלא בהתאם להוראות" ומה רע ב"ניתוח בראייה כוללת"?
- ט. מה הייתם אומרים על הד"ר גולד, תא"ל במיל', מחד, ועל דוח המבקר, מאידך, אם הממשלה הייתה מחליטה להמשיך בפרוייקט הלייזר ולהכניסו לשירות, ולא הייתה מאשרת את התקציב לפיתוח הכיפה (כולל את הכספים שגולד כבר הוציא), ואם תותח הלייזר היה מחולל נסים ונפלאות – גם לטעמכם?
- י. מה הייתם אומרים אם, בעקבות האמור בשאלה הקודמת, רפא"ל הייתה פושטת את הרגל?

לא פחות חשוב, ו"מה היה אילו"...

כל הדיון על הצלחותיה – האמיתיות או המדומות – של כיפת הברזל הוא דיון-סרק.

הוא דיון-סרק משום שהוא מתבסס על הודעות של השלטונות, תוך כדי המלחמה – מתכון בדוק לחוסר אמינות – ועל התרשמויות של אנשים שראו מה שראו (ולגמרי גם לא בטוח שהם פירשו נכונה את אשר ראו).

הוא דיון-סרק משום שאין לנו קריטריונים להצלחה ולכישלון.

הוא דיון-סרק משום שאנחנו לא יודעים – חוץ מאשר לשער – "מה היה אילו": מה היה אילו הממשלה הייתה מכניסה לשירות את תותח הלייזר, לפי לוח הזמנים המקורי, ובמקביל דני גולד היה עושה את מה שהוא עשה.

וההשערה שלי: היה לנו "צירוף מנצח" של שתי מערכות הגנה אקטיביות, אשר כל אחת מהן עונה על המגרעות של חברתה, עם שטחי-חפיפה שבהם שתי המערכות תומכות זו-בזו, ומי שהיה מחליט על ה"תמהיל" שלהם יכול היה לעשות זאת בראש שקט, תוך כדי בניית הכוח וההצטיידות במערכות האלה.

ועכשיו תשאלו: **איך יש למדינת ישראל כסף לשתי מערכות כאלה, יחד?**

אז תשאלו, נו-פרובלם, גם לזה יש תשובה.

לכל הכורעים-ברך לפני הכיפה

אני יודע שהמאמר הזה לא ישפיע עליכם. הסגידה ל"גדוילים" הרי יושבת בגנים שלם, למרות כל מה שכבר חטפתם, ואולי – שלא נדע – תחטפו עוד יותר.

אבל כאשר יבוא יום חשבון-הנפש עם הכיפה ויוצריה, **תזכרו שאמרתי לכם, ולא אביתם שמוע.**

[למאמר המקורי](#)

המלצות היום:

[כיפת הברזל בע"מ \(דוקודרמה\)](#)

[זכרו את מלחמת לבנון הראשונה, זכרו גם את השנייה!](#)

[הפסקת-אש או לא, כניסה קרקעית או לא](#)

[ציפי לבני ומחמוד עבאס מנהלים שיחות מדיניות \(דוקודרמה\)](#)

[עשרת המיליארדים שהשקעתם בגדר הפרדה חסרו לכם עכשיו: אידיוטים, נמאסתם!!!](#) (עם תום מלחמת לבנון השנייה)